

**Eva Michaláková se ve Štrasburku odvolá.
„Záleží mi na pravdě. Udělám to kvůli sobě i dalším rodinám.“**

Praha, 7. února 2022: Eva Michaláková ve Štrasburku požádá o to, aby její žaloba proti Norsku byla postoupena k Velkému Senátu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). Českou vládu požádá o další součinnost a podporu. *„Žádný papír od soudu už nespraví naše zničené životy. Odvolání ale podám, protože mi záleží na pravdě. Udělám to kvůli sobě i dalším rodinám,“* uvedla ve svém prohlášení Eva Michaláková.

Soud ve svém formalistickém rozhodnutí zcela ignoroval vyjádření a důkazy žaloby, které mu Eva Michaláková s podporou České republiky doložila, a bez jakýchkoli pochybností převzal veškerá tvrzení Norska. Soud se vůbec nepozastavil nad tím, že norská vláda opět nevysvětlila, proč byly děti rozděleny do dvou pěstounských rodin. Především se ale soud obrátil proti svým dřívějším rozhodnutím. S klíčovými otázkami se vypořádal velmi překvapivě – akceptoval rozhodnutí Norů natrvalo oddělit děti od vlastní rodiny s minimálním a posléze nulovým kontaktem, přestože odpadly důvody pro takový krok, a nepozastavil se nad argumenty „dítě si zvyklo u pěstounů“. Soud se také bez dalšího zkoumání postavil za trestání rodičů, kteří se rozhodli své příběhy zveřejnit.

„Rozhodnutí ESLP přináší několik zcela nových principů, které nekorespondují s dosavadní praxí soudu, případně soudem nebyly dosud řešeny, a proto stojí za to podat žádost o postoupení stížnosti Velkému senátu. Jak otázka možnosti zastoupení dětí v řízení rodiči, tak otázka medializace jsou natolik zásadní, že by je podle našeho názoru měl posoudit Velký senát a ne pouze užší skupina několika soudců,“ řekla advokátka rodiny Dora Boková. Konkrétní důvody k předložení návrhu na postoupení kauzy k Velkému Senátu shrnuje následovně:

- **Odmítnutí stížnosti podané za nezletilé z důvodu střetu zájmů na straně matky** – máme za to, že je v rozporu s dosavadním přístupem soudu.
- **Rozhodnutí soudu vychází výhradně z tvrzení norské strany, která jsou brána jako daná.** Soud například bez dalšího cituje jedno z prvotních rozhodnutí norských orgánů, podle kterých se měla matka dopouštět násilí, přestože měl k dispozici lékařské zprávy, zprávu policie, výpovědi, doklady o bezúhonnosti matky i pozdější rozsudky, které to jednoznačně vyvrátily.
- **Soud se vůbec nepozastavil nad tím, že norské orgány samy nejdříve vážně uvažovaly o vrácení dětí do péče matky** a teprve po jejich rozmístění do pěstounských rodin na jaře 2012 názor náhle změnily a začaly bez přesvědčivého vysvětlení mluvit o tom, že pěstounská péče bude dlouhodobá.
- **Soud bez bližšího komentáře akceptoval, že matce byla odebrána rodičovská práva za zveřejnění případu v médiích.** Vůbec neposoudil, kde je hranice práva rodičů bránit se bezpráví veřejně a nevzal v potaz – navzdory důkaznímu materiálu – ohleduplnost, se kterou matka o svém případě informovala (k médiím více níže).

„Rozsudek je překvapivý pro všechny zúčastněné, asi i včetně vítězů, a vzbuzuje otázky nejen právního, ale i politického charakteru. V tuto chvíli nevíme, zda jde o konec řady zatím 14 rozsudků odsuzujících Norsko – na stole jich má soud ještě 21 – nebo o exemplární exces,“ říká právník a člen Petičního výboru Pavel Hasenkopf. Podle něj štrasburský soud akceptoval norský zákaz mediální kontroly Barnevernu a vůbec nevzal v potaz veřejný zájem na veřejné kontrole toho, co se děje v zákulisí veřejných institucí. *„Odvolání proto považuji za principiální záležitost. Má-li být údajně ve prospěch nejlepšího zájmu dítěte potlačena svoboda slova a má-li Norsko zůstat pro rodiče nebezpečnou a nepředvídatelnou zemí, nechť toto zásadní sdělení učiní Velký senát Štrasburského soudu,“* doplňuje Hasenkopf.

Rozhodnutí Evy Michalákové se odvolat vítá senátorka Jitka Chalánková, která norský systém péče o děti dlouhodobě kritizuje. *„Rodiče se v Norsku po střetu se sociální službou nemohou nikdy rehabilitovat. Přestože na začátku stojí vážná obvinění a na konci zcela bezúhonní rodiče, kteří nejsou ani vyšetřováni policií, děti zůstávají v pěstounských rodinách. Barnevern navíc svá obvinění staví na výsleších dětí, často velmi malých a lehce ovlivnitelných prostředím, bez fyzických důkazů a šetření v rodině. Zprávy, o něž se následně opírají rodinné soudy, sepisují psychologové s vazbou na Barnevern a jejich závěry se často rozcházejí s realitou. Ochrana dětí v Norsku se zvrhla v totální popření práv rodičů,“* komentuje Chalánková.

Za pravdu jí dává europoslanec Tomáš Zdechovský, který již několik let monitoruje případy dětí odebíraných norským Barnevernem rodičům nejen z Norska: *„Tu lavinu spustila Eva Michaláková, když se v roce 2014 rozhodla promluvit o svém příběhu veřejně, protože veškerá její předchozí spolupráce s Norskem selhala. Za uplynulé roky jsme sesbírali obrovské množství materiálů, které prokazují výslovné lži Barnevernetu ve vztahu k rodičům. Do očí bijící jsou například popisy schůzek rodičů s dětmi, které se zcela rozcházejí s jejich faktickým průběhem, což mohou rodiče dokázat nahrávkami schůzek.“*

„Rodiče nemají možnost, jak se účinně bránit. Norské soudy vezmou v potaz jen tvrzení pěstounů, že dítě mělo mít údajně po schůzce těžkou reakci, což se pak i dává za vinu výhradně rodičům. Nikdo si nepoloží otázku, zda za negativní reakci není stres z odloučení či prostý střet s realitou, kdy dítě vidělo, že se k němu rodič chová hezky a má ho rád, ač mu pěstouni třeba tvrdili opak,“ dává příklad Zdechovský. Také podle něj je správné, že aktuální rozsudek ESLP nezůstane bez odpovědi a věří, že ESLP umožní postoupit žalobu k Velkému Senátu. Zájem podat své svědectví ve prospěch paní Michalákové podle něj projeví i rodiče, kteří už se svou stížností ve Štrasburku uspěli.

ESLP doposud dal v kauzách proti postupům norské sociální služby rodičům za pravdu ve 14 případech; prvním z nich byl známý rozsudek v případě Strand Lobben (2019). Podle dostupných informací se však zatím žádné z dětí do vlastní rodiny nevrátilo.

Eva Michaláková v příštích dnech také poskytne úřadům rozsudek českého soudu, který jí loni se znalostí norských rozsudků svěřil děti do péče. Kontakt s dětmi Norsko českým úřadům neumožnilo a veškeré informace tak České republice i po letech zprostředkovávají výhradně úředníci norského Barnevernu.

„Budeme žádat českou vládu o to, aby v souladu s pravomocným českým rozsudkem pokračovala v tlaku na Norsko s cílem umožnit matce kontakt se syny. Ti se nacházejí neznámo kde,“ doplnila Chalánková.

Eva Michaláková nadále žije v Norsku a spolu se svým dlouholetým přítelem vychovává jeho dceru. Pracuje jako asistentka ve školce a věnuje se mimo jiné dětem se zvláštními vzdělávacími potřebami. Ona i její synové jsou čeští občané.

***

Petiční výbor na podporu rodin postižených Barnevernem tímto děkuje médiím, že o kauze dlouhodobě informují objektivně, v souvislostech a s respektem k dětem. Tuto citlivou hranici překročil v minulosti pouze publicistický pořad 168 hodin a jeden okrajový zpravodajský server, jejichž redaktoři pravděpodobně cíleně přispěli k tomu, že Evě Michalákové byla v Norsku odebrána rodičovská práva za medializaci případu. Vzhledem k aktuálnímu rozhodnutí ESLP rodina v této věci zvažuje právní kroky.

Právní zástupci rodiny také vyzvou k veřejné omluvě psychologa Jeronýma Klimeše za jeho slova pronesená v Českém rozhlase, podle kterých paní Michaláková pohlavně zneužívala a týrala děti. Z rozsudku Štrasburského soudu ani norských soudů nic takového nevyplývá. Podle právníků Eva Michaláková mediální spekulace většinou přechází, tvrzení psychologa Klimeše však překročila únosnou mez a nelze je nechat bez reakce.